

СТАНОВИЩЕ

**НА ПРЕДСТАВЕНИ ТРУДОВЕ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРС
ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ „ПРОФЕСОР“,
ОБЯВЕН В ОТ СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ В ДВ. БРОЙ 49 ОТ
29 МАЙ 2020**

РЕЦЕНЗЕНТ: ПРОФ. Д-Р КАТЕРИНА КАРАДЖОВА

КАНДИДАТ : ДОЦ. Д-Р ЕМИЛИЯ ЕВГЕНИЕВА

I. Кратки биографични данни за кандидата.

Доц. д-р Емилия Евгениева е единствен участник в конкурса за заемане на академичната длъжност “професор“ с професионално направление 1.2.Педагогика(Специална педагогика). Доц. д-р Евгениева има две завършени магистърски програми по българска филология и специална педагогика и притежава научната степен доктор.

От завършване на висшето си образование до сега доц. д-р Ем. Евгениева работи последователно като учител по български език и литература, асистент(старши и главен) и доцент към катедрата по Специална педагогика на СУ „Св. Кл. Охридски“.

Като учен и преподавател доц. Евгениева се занимава активно с проблемите, имащи отношение към методиката на преподаване по български език и литература на деца със специални образователни потребности, редукия на учебното съдържание, възможностите за приобщаване на деца със специални образователни потребности в масова среда и други.

Доц. д-р Емилия Евгениева участва в разработването и реализирането на редица научно- изследователски проекти, обучителни курсове с педагогически специалисти, директори и академични преподаватели. Тя участва в много научни конференции(национални и международни) и популяризира своите виждания за иновации в условията на приобщаващото образование. Включва се активно в обучението на английски език в магистърската и докторска програма към катедрата по специална педагогика и логопедия. Има 10 защитили се докторанти, от които 6 на английски език.

II. Характеристика на научната и научно- приложна продукция на кандидата за академичната длъжност „професор. “

Доц. д-р Ем Евгениева има интересна научна продукция. Това са монографии, статии и доклади, публикувани в различни по вид реферирани и нереферирани научни издания, публикации в колективни томове, съставителство на сборници и доклади от национални и международни научни конференции и други.

Научните публикации, с които доц. д-р Емилия Евгениева участва в обявения конкурс са следните:

1. Самостоятелна монография – 1(показател В);
2. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни база данни -2(показател Г);
3. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания- 15(показател Г);
4. Три глави от монографии(книги) в съавторство – няма разпределителен протокол(Показател Г);
5. Рецензии на книги и представяне на нови книги.

Ще се спра на някои от по- важните публикации, имащи отношение към спецификата на обявения конкурс и научно- преподавателските качества на доц. д-р Емилия Евгениева.

Монографията: *Приобщаващо образование - иновации и парадокси* е посветена на един важен и значим въпрос, свързан с културата на приобщаване и нейното формиране в условията на масова образователна среда. Фактът, че в последните години нараства броя на децата, които се обучават в условията на приобщаващото образование, както и появата на нови социално- педагогически реалности, наложиха преразглеждане на идеите за иновации в областта на образованието. Това обосновава необходимостта от търсенето и намирането на нови образователни модели, които в максимална степен да отговорят на новите педагогически потребности и предизвикателства. От тази гледна точка монографията, представена от доц. д-р Емилия Евгениева е много оригинална и нестандартна.

Монографията е разработена върху 176 страници и включва увод, три глави, заключение и списък на използваната литература.

В увода се поставят точно и лаконично основните акценти в изследователската позиция на авторката. Въвеждането на виртуални технологии в процеса на обучение, обосновава необходимостта от

трансформиране и адаптиране на системата по посока на новите съвременни тенденции и изисквания.

В първата глава се регламентира навлизането на нов вид грамотност – дигиталната , която е свързана с новите технологии, начина на тяхното използване и приложение в живота, както и с формирането на нови учебно- възпитателни взаимодействия. Аксиологичният и аксиоматичният подход, който използва авторката, стимулират извеждането на прогностични тенденции, ориентирани към процеса на обучение в настоящия момент.

Компетентно и професионално доц. д-р Ем. Евгениева се опитва и успява да изведе оценъчни критерии за съвременните иновации и парадокси в образованието и да опише възможностите за тяхното ефективно функциониране.

Втората глава е посветена на парадигмата приобщаващо образование. Сериозно внимание и време кандидатката за академична длъжност „ професор“ отделя на необходимостта от изграждането на ефективна приобщаваща образователна среда за всички деца и ученици. Задълбочено и целенасочено доц. Ем. Евгениева изследва и анализира нагласите на студенти в първи курс за приемане на различните деца и ученици в системата на общото образование. Положителен момент в изследването е акцентирането върху мотивацията на студентите за изграждане на общество, без изолация. Констатираните дефицити в това отношение обосновават необходимостта от промени в университетското образование, което е наложително с оглед на променящата се образователна реалност.

Статии и доклади, публикувани в реферирани научни издания.

В този раздел , авторката представя две научни публикации. Първата : *Основно обучение и професионална квалификация на учителите в България и Турция* е разработена в сравнителен план. Структурирана е въз основа на анализите от изследвания на студенти от България и Турция , които се готвят за учители. Аргументирано и точно са описани плюсовете и минусите на интегрираното обучение , като се акцентира върху културните фактори, които влияят на този процес. Положителен момент е факта, че в разработката се очертават тенденциите за бъдещото развитие на този процес. Статията е полезна и интересна както за студенти, така и за специалисти, които се интересуват от сравнително образование.

Втората разработка от раздела: *Езикова среда на учениците днес* анализира тенденциите в оценката на ученици и учители на различните информационни източници и очертава предпоставките, които осигуряват налагането на електронните платформи в процеса на обучение. Статията е много интересна и съвременна и може да се използва като ориентир в момент, когато електронното обучение е наложително. Полезни и значими корелации се правят между фактора възраст и легитимността на една или друга медия.

Статии и доклади, публикувани в нереперирани списания .

Ще се спрат накратко върху основните акценти на тези публикации. Тематично те се обединяват от идеите за редукия и подходите за редукия на учебното съдържание по български език и литература, изследване и анализ на семантично-структурните особености на изречението и връзката му с мисленето при деца с умствена изостаналост. В тези и други публикации авторката прави опити за ревизия на възприемането на езика и неговото продуциране в комуникативната практика на индивида с различни нарушения.

Положителен момент в научните разработки на доц . д-р Ем. Евгениева е обосноваване на променената роля на учителя в съвременната образователна среда, необходимостта от реструктуриране на учебното съдържание. Това се прави с оглед на новите изисквания и реалности в съвременната образователна система, където се обучават всички деца независимо от това дали имат нарушение или са с изяви дарби.

Значимо място в творчеството на доц . д-р Ем. Евгениева заема приказката и нейния терапевтичен прочит , както и предложения от нея модел за арттерапевтична работа с деца със сензорни и множество увреждания. В контекста на казаното ще добавя ,че споменатите акценти са пряко свързани с процесите на интеграция на деца и ученици със специални образователни потребности и с регламентирането на новите изисквания към подкрепящата образователна среда.

Доц. д-р Ем Евгениева има участие в съавторство в три глави в колективни книги, които според мен имат характер на методична литература. За тях авторката няма представен разпределителен протокол. В тях най-общо се разглеждат процесите на грамотността и обучението на ученици и студенти.

Адмирации заслужава факта, че повечето от научно-теоретичните разработки на доц. д-р Ем. Евгениева са апробирани и внедрени в реалния педагогически процес. Ще спомена моделите за редуция на учебното съдържание, дигитализация на образованието, използването на нетрадиционни средства за въздействие и интеграция на деца и ученици със СОП и други, което е сериозен атестат за автора.

III. Приносни моменти:

Приемам напълно реалността на представените приносни моменти. Ще добавя само, че представените и рецензирани публикации са резултат от сериозни дългогодишни изследвания и са направени с научен патос и сериозен професионализъм.

Доц. д-р Емилия Евгениева има 17 цитирания с различна тежест, някои от тях в авторитетни, международни издания.

По отношение на минималните национални изисквания по чл.26 от ЗРАСРБ към научната и преподавателска дейност за минималните изисквани точки по групи показатели (А-50, В-100, Г-220, Д-150, Е- 505) за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. д-р Евгениева отговаря напълно.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на всичко, описано и аргументирано в моето становище, имайки предвид качествата и възможностите на доц. д-р Емилия Евгениева **ПРЕДЛАГАМ НА УВАЖАЕМОТО НАУЧНО ЖУРИ** да гласува с положителен вот за избирането ѝ на академичната длъжност „професор“ в професионално направление: 1.2. Педагогика (Специална педагогика) към катедрата по Специална педагогика и логопедия на СУ „Св. Климент Охридски“

Автор на становището:

Проф. д-р К. Караджова

30.08.2020